

בבית הדין הצבאי לערעורים

בפני :

אל"ם מאיה הלר - שופטת

בעניין :

התובע הצבאי הראשי – המערער (ע"י ב"כ, רס"ן ניר שני ; סרן קרן נחמן)

נגד

מ/XXX רס"ל א' ז' – המשיב (ע"י ב"כ, רס"ן מירב הרשקוביץ יצחקי ; סרן אנסטסיה סורז'ינקו)

ערעור על החלטה של בית הדין הצבאי המחוזי במחוז שיפוטי המרכז שניתנה בתיק מרכז (מחוזי) 366/08 (אל"ם נועה זומר – הנשיאה) ביום 20.2.2018. הערעור נדחה.

החלטה

1. ערעור התביעה נדחה. יחד עם זאת, בהסכמת ההגנה, ולשם הבטחת התייצבותו של המשיב להליכים המשפטיים בעניינו, יחתום הערב, מר יורי שרגר, על ערבות צד ג' בסך 30,000 ש"ח וזאת חלף הסכום שננקב על-ידי בית הדין קמא (סעיף 4 לתנאים שפורטו). אין שינוי ביתר התנאים שנקבעו על-ידי בית הדין קמא, בהחלטתו.
2. נימוקי ההחלטה יינתנו בנפרד ויועברו לצדדים על-ידי מזכירות בית הדין.

ניתנה היום, ז' באדר התשע"ח, 22 בפברואר 2018, בפומבי ובמעמד המשיב ובאי-כוח הצדדים.

מאיה הלר, אל"ם
שופטת בית הדין הצבאי
ל ע ר ע ר ו י ם

נימוקי החלטה

3. ביום 20.2.2018 החליטה נשיאת בית-דין מרכז הנכבדה, לבטל את צו עיכוב היציאה מן הארץ על שם המשיב וזאת לאחר הטלת ערבויות להבטחת התייצבותו להליכים המשפטיים בעניינו. ביום 22.2.2018 החלטתי לדחות את ערעור התביעה על החלטה זו. להלן הנימוקים.

השתלשלות ההליכים

4. נגד המשיב, רס"ל (מיל') א' ז', הוגש ביום 5.6.2008 כתב אישום, המייחס לו עבירות שעניינן מעשים מגונים, מעשים מגונים בכוח והטרדה מינית. המשיב התגייס לצה"ל בשנת 2002 והשלים את שירותו הצבאי ביום 24.5.2008. כתב האישום הוגש לאחר שחרורו של המשיב מצה"ל.

5. בסמוך לאחר שחרורו מצה"ל עזב המשיב את הארץ. אשר על כן, התקשה בית הדין קמא לאתר את המשיב ולזמנו כדין להליכים המשפטיים בעניינו. למעשה, מאז הגשת כתב האישום, התקיימו ישיבות תזכורת עתיות, על-מנת לעקוב אחר המאמצים שנעשים לזימונו של המשיב למשפטו. מהחלטת נשיאת בית-דין מרכז, עולה, כי עד ליום 20.2.2018 "התקיימו כל התזכורות בתיק ללא נוכחותו... השבוע, לאחר שתדפיס עדכני ממשרד הפנים לימד על כניסתו של הנאשם לישראל ביום 17.02.2018, הוצא צו עיכוב יציאה מהארץ נגדו. בהתאם לצו, נמנעה יציאתו של הנאשם מן הארץ היום, והוא הגיע לדין בעניינו, לאחר שחתם בשדה התעופה על צו זימונו".

6. במסגרת ההחלטה, נתן בית הדין קמא את דעתו לטענות התביעה, אשר ביקשה להותיר את הצו המעכב את יציאתו של המשיב מן הארץ על כנו, נוכח החשש מפני הימלטותו של המשיב מאימת הדין ובשים-לב לחומרת העבירות. מנגד, התחשב בית הדין קמא בעמדת ההגנה, אשר ציינה כי המשיב "כופר במיוחס לו, וכי יידרשו הליכים מקדמיים בתיק, באופן שלא יאפשר את סיום התיק במועד קרוב. הוטעם, כי מרכז חייו של הנאשם בחו"ל, מבחינת משפחה ופרנסה. עיכובו בישראל, עד לסיום שמיעת התיק, יהיה בגדר צעד בלתי מידתי, בשים לב לכך שלא היה מודע לכתב האישום שהוגש, ואין כל ראייה להתחמקות מכוונת מהליכי המשפט". בית הדין קמא, קבע כי:

"האיזון הראוי, בין הצורך בקידום ההליכים לבין העובדה כי הנאשם למד עליהם לראשונה היום, בחלוף 10 שנים בהם השתקע בחו"ל - יהיה לאפשר את יציאתו של הנאשם מן הארץ, בכפוף לעמידה בתנאים כספיים מכבידים... אף התרשמתי, באופן בלתי אמצעי, גם מרצינות דבריו של הערב... והכל כדי להבטיח את התייצבותו של הנאשם לדיונים.
לאור האמור, אני מורה כדלקמן:

1. הנאשם יציג אסמכתא להפקדה בסך 10000 ₪ במזומן.

2. הערב, מר שרגר, יציג אסמכתא להפקדה נוספת, בסך 1500 ₪ במזומן.
3. הנאשם יחתום על ערבות עצמית, להבטחת התייצבותו לדיונים, על סך 20000 ₪.
4. הערב, מר שרגר, יחתום על ערבות צד ג', להבטחת התייצבותו של הנאשם לדיונים, על סך 10000 ₪.
5. הנאשם יחתום על זימון להתייצב להקראה בפני הרכב מרכז ביום 16/04/2018, בשעה 9:00. הסנגוריה הצבאית תמצה את ההליכים המקדמיים בתיק, עוד קודם למועד ההקראה שנקבע. הנאשם פטור מהתייצבות להליכים המקדמיים.
- רק לאחר הצגת מלא המסמכים והאסמכתאות לעיוני, תינתן החלטה משלימה בדבר ביטולו של עיכוב היציאה".

7. התביעה, כאמור, לא השלימה עם החלטה זו. במסגרת הערעור שלפניי חזרו באי-כוח הצדדים על הטיעונים, אשר העלו לפני הערכאה קמא. ההגנה הוסיפה ופירטה ביחס למהותם של ההליכים המקדמיים הנדרשים, תוך שפירטה את קו הגנתו הצפוי של המשיב; חומרי החקירה החסרים; הניסיון לאתר עדי הגנה פוטנציאליים, והקשיים הנלווים לכך, בשל חלוף הזמן.

דיון והכרעה

8. הלכה היא, כי –

"הזכות לחופש תנועה על דרך של יציאה מן הארץ היא חלק מהותי מן הזכות הבסיסית לחירות, ואף זכתה להגנה חוקתית מפורשת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (בסעיף 6א) לחוק זה)... זוהי נקודת המוצא לדיון באשר להגבלת יציאתו לחו"ל של נאשם... המבחן המקובל לאיזון בין זכותו של נאשם לחירות התנועה לבין האינטרס בקיום ההליך בעניינו הוא המבחן של אפשרות סבירה, היינו קיומו של יסוד סביר לחשש כי יציאתו של נאשם מן הארץ תסכל את ההליך המשפטי נגדו... בהפעלת המבחן על בית המשפט לשקול, בין היתר, את חומרתן ונסיבות ביצוען של העבירות המיוחסות לנאשם בכתב האישום, את השלב שבו עומד ההליך הפלילי, את חומרת העונש הצפוי ואת נסיבותיו האישיות של הנאשם... כאשר כל מקרה נבחן לפי נסיבותיו" (הדגשות הוספו, בש"פ 5474/14 מדינת ישראל נ' אוחנה (טרם פורסם, 28.8.2014).

9. בשים לב לאמות המידה שנקבעו, שוכנעתי, כי במכלול הנסיבות במקרה זה, אין הצדקה להורות על עיכוב יציאתו של המשיב מן הארץ וכי די בערבויות שהוטלו על-ידי בית הדין קמא, תוך עדכון סכום הערבות עליו יחתום מר שרגר, כדי להפיג את החשש מפני אי-התייצבותו של המשיב לדין. עניין לנו במי אשר אין כל ראיה לכך שהתחמק מההליכים המשפטיים בעניינו. למעשה, אין ראיה המלמדת, על כי עובר ליום 18.2.2018 היה המשיב מודע לקיומם. מיד לאחר שאלו הובאו לידיעתו, התייצב

המשיב לכל דיון אליו זומן. זאת ועוד, המשיב נכנס ויצא מישראל, במהלך כל התקופה, עשרות פעמים וזאת באמצעות הדרכון הישראלי שברשותו, כך שנקל היה לבצע מעקב אחר תנועותיו, ואין לקבוע כי מדובר במי אשר ניסה להסתתר מפני הרשויות. התביעה טענה, כי ניתן ללמוד על מודעותו של המשיב להליכים המשפטיים בעניינו, משום שבשנת 2014 ערכו שוטרי המשטרה הצבאית ביקור בכתובתו של המשיב בישראל. במהלך הביקור המשיב לא נכח בדירה ו"הוריו טוענים שגר בלטביה כבר 7 שנים". לדידי אין לקבל טענה זו. ראשית, משלא פורטו שמות הנוכחים במהלך הביקור, משאביו של המשיב נפטר בשנת 2006 ומשלא בוארה כתובת הביקור, קשה לייחס למסמך האמור משמעות רבה. מעבר לכך, וזה העיקר, אף אם בוקרה אמו של המשיב על-ידי השוטרים הצבאיים, אין לדעת מה הביאו אלו לידיעתה (אין פירוט לכך במסמך) ובהמשך, אין ללמוד מכך שהאם מסרה למשיב, כי הוא דרוש להליכים משפטיים. הטעימה ההגנה, כי לא מן הנמנע, שנמסר למשיב כי "מחפשים אותו מהצבא" ובהתאם, עמד המשיב בקשר עם קצינת הקישור ביחידת המילואים במהלך כל השנים. עוד ציינה ההגנה, כי המשיב אף עדכן את כתובתו (בחוו"ל) במוסד לביטוח לאומי. במצב דברים זה, דומה, כי אין המדובר במי אשר הפר את האמון בו, באופן המצדיק את הצרת זכויותיו הבסיסיות ופגיעה בו, במשפחתו ובפרנסתו באופן בלתי מידתי. לעניין אחרון זה, יש לזכור, כי המשיב העתיק את מקום מגוריו לליטא לפני כעשור, שם הוא חי עם אשתו ושני ילדיו ושם מצוי אף מטה לחמו.

10. אשר על כן, ראיתי לדחות את ערעור התביעה, תוך שהוריתי, כי בהתאם להסכמת ההגנה, יחתום הערב, מר יורי שרגר על ערבות צד ג' בסך 30,000 ש"ח וזאת חלף הסכום שנקב על-ידי בית הדין קמא (סעיף 4 לתנאים שפורטו). עוד הוריתי, כי לא יחול שינוי ביתר תנאי הערבות שפורטו בהחלטת הנשיאה.

ניתנו היום, ז' באדר התשע"ח, 22 בפברואר 2018, בלשכה, ויועברו על-ידי המזכירות לצדדים.

מאיה הלר, אל"ם
שופטת בית הדין הצבאי
ל ע ר ע ר ו י ם

חתימת המגיה: _____
העתק נאמן למקור
סגן קורל מכני
קצינת בית הדין
תאריך: _____